

- ΠΡΟΣ: 1) Τους Βουλευτές Πελοποννήσου
2) Τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας
3) Τον Περιφερειάρχη Πελοποννήσου
4) Τον Συντονιστή Α.Δ.Π.Δ.Ε.Ι.
5) Όλους τους Δημάρχους (ΠΕ Αργολίδας, ΠΕ Αρκαδίας, ΠΕ Αχαΐας, ΠΕ Ζακύνθου, ΠΕ Ηλείας, ΠΕ Κεφαλλονιάς, ΠΕ Κορινθίας, ΠΕ Λακωνίας, ΠΕ Μεσσηνίας)

ΚΟΙΝ.: Όλους τους Κ.Σ. μέλη τη Γ΄ Κ.Ο.Π.

ΘΕΜΑ: Απόψεις για τη Δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση για τη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Εσωτερικών υπό τον τίτλο «Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς – Πρόγραμμα “ΑΡΓΟΣ”»

Σχετικά με τη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Εσωτερικών υπό τον τίτλο «Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς – Πρόγραμμα “ΑΡΓΟΣ”» σας παραθέτουμε τις απόψεις – παρατηρήσεις μας επί των άρθρων.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Παράγραφος 6. «Σκύλος εργασίας»: ο σκύλος που χρησιμοποιείται για το κυνήγι (κυνηγετικός), τη φύλαξη ποιμνίων (ποιμενικός), τη φύλαξη χώρων (φύλακας), ο σκύλος έρευνας και διάσωσης, καθώς και ο σκύλος που χρησιμοποιείται από τις ένοπλες δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας.

Παρατήρηση

Παρόλο που ορίζεται ότι οι κυνηγετικοί σκύλοι είναι σκύλοι εργασίας η κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνεται και στα ζώα συντροφιάς. Θα πρέπει να εξαιρεθούν οι σκύλοι εργασίας από αυτή την κατηγορία.

Παράγραφος 12. «Ανάδοχος»: το φυσικό πρόσωπο που φιλοξενεί προσωρινά ένα αδέσποτο ζώο συντροφιάς έως ότου αυτό υιοθετηθεί και μεριμνά για την ευζωία του, τη συντήρηση και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψή του. Ο ανάδοχος μπορεί να επιλέγεται από τον δήμο ή τα φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εγγράφονται στα σχετικά μητρώα της παρ. 23, καθώς και από φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν αδειοδοτημένο καταφύγιο αδέσποτων ζώων. Μεταξύ του αναδόχου και του δήμου ή του φιλοζωικού σωματείου ή της φιλοζωικής οργάνωσης μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή του φυσικού προσώπου που διαθέτει αδειοδοτημένο καταφύγιο αδέσποτων ζώων υπογράφεται σύμβαση αναδοχής, στην οποία ορίζονται οι υποχρεώσεις του αναδόχου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Οι σκύλοι και γάτες που διαμένουν σε ανάδοχο καταχωρούνται στο ΕΜΖΣ ως αδέσποτα με προσωρινό ιδιοκτήτη ένα από τα πρόσωπα της παρ. 11 που είναι υπεύθυνο για την ευζωία του ζώου, ήτοι τον ανάδοχο. Ο ανάδοχος για όσο χρονικό διάστημα φιλοξενεί το ζώο είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την τήρηση των κανόνων ευζωίας του και ευθύνεται για οποιαδήποτε βλάβη και ζημία προκάλεσε το ζώο σύμφωνα με το άρθρο 924 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164).

Παρατήρηση

Η περισυλλογή και η διαχείριση των αδέσποτων ζώων είναι αρμοδιότητα των Δήμων και αυτοί και μόνο θα πρέπει να είναι αρμόδιοι για τον ορισμό του αναδόχου

Παράγραφος 13. «Επικίνδυνο ζώο συντροφιάς»: το ζώο συντροφιάς που εκδηλώνει επανειλημμένα απρόκλητη και αδικαιολόγητη επιθετικότητα προς τον άνθρωπο ή τα άλλα ζώα χωρίς να απειληθεί, καθώς και το ζώο που πάσχει ή είναι φορέας σοβαρού νοσήματος, που μπορεί να μεταδοθεί στον άνθρωπο ή στα άλλα ζώα και, σύμφωνα με γνωμάτευση κτηνιάτρου, δεν θεραπεύεται.

Παρατήρηση

Θα πρέπει να χαρακτηριστεί ως επικίνδυνο το ζώο που έστω και μία φορά εκδηλώσει αδικαιολόγητη επιθετικότητα προς τον άνθρωπο ή τα άλλα ζώα χωρίς να απειληθεί. Τα επικίνδυνα ζώα θα πρέπει να παρακολουθούνται από τον κτηνίατρο και τον ζωοκόμμο του καταφυγίου του Δήμου και να χαρακτηρίζεται ανάλογα.

Άρθρο 4 Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ)

Παράγραφος 13. Η δαπάνη της σήμανσης και της καταγραφής των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς βαρύνει τον ιδιοκτήτη τους και των αδέσποτων τον οικείο δήμο. Τα φιλοζωικά σωματεία και οι φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι ιδιοκτήτες ζώων που ανήκουν σε ευαίσθητες και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες μπορούν, εφόσον επιθυμούν, να σημαίνουν, καταγράφουν, στείρωνουν και εμβολιάζουν τα ζώα συντροφιάς τους δωρεάν στα κτηνιατρεία των δήμων ή στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους των δήμων, των διαδημοτικών κέντρων και των κτηνιατρικών υπηρεσιών των περιφερειών της χώρας ή από συμβεβλημένους με τον δήμο παρέχοντες κτηνιατρικές υπηρεσίες. Στις ομάδες του πρώτου εδαφίου συμπεριλαμβάνονται ιδίως άτομα με αναπηρία, πολύτεκνοι, τρίτεκνοι, μονογονεϊκές οικογένειες, άνεργοι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ. και διαβιούντες με το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα. Επίσης, οι δήμοι δύνανται να χορηγούν δωρεάν τροφή και φάρμακα στα φιλοζωικά σωματεία και στις φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τα οποία συνεργάζονται, καθώς και στους αναδόχους.

Παρατήρηση

Θα πρέπει εφόσον επιθυμούν, να σημαίνουν, καταγράφουν, στείρωνουν και εμβολιάζουν τα ζώα συντροφιάς τους δωρεάν στα κτηνιατρεία των δήμων ή στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους των δήμων, των διαδημοτικών κέντρων και των κτηνιατρικών υπηρεσιών των περιφερειών της χώρας ή από συμβεβλημένους με τον δήμο παρέχοντες κτηνιατρικές υπηρεσίες μόνο, οι ιδιοκτήτες ζώων που ανήκουν σε ευαίσθητες και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και όχι τα φιλοζωικά σωματεία καθώς δεν είναι φυσικά πρόσωπα, καθότι την περισυλλογή αδέσποτων ζώων την έχουν αποκλειστικά οι Δήμοι.

Άρθρο 5 Υποχρεώσεις ιδιοκτήτη δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς

Παράγραφος 1. Ο ιδιοκτήτης δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς υποχρεούται: **Εδάφιο (α)** Με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 6, να στείρωσει το δεσποζόμενο ζώο συντροφιάς του, εφόσον είναι σκύλος ή γάτα, εντός έξι (6) μηνών από την απόκτησή του εφόσον το ζώο είναι άνω του ενός (1) έτους. Σε περίπτωση απόκτησης ζώου κάτω του ενός (1) έτους, η στείρωση λαμβάνει χώρα μέσα στους έξι (6) πρώτους μήνες από τη συμπλήρωση του πρώτου (1ου) έτους. Η προθεσμία των προηγούμενων εδαφίων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τη φυλή του ζώου και άλλα ειδικά χαρακτηριστικά του, μετά από εμπειριστατωμένη γνωμάτευση κτηνιάτρου. Κατ' εξαίρεση, η στείρωση δεν είναι υποχρεωτική για υπερήλικα και ασθενή ζώα μετά από εμπειριστατωμένη γνωμάτευση κτηνιάτρου. Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης ζώου δεν στείρωσει το ζώο συντροφιάς του, επιβάλλεται το πρόστιμο του άρθρου 22 και χορηγείται στον ιδιοκτήτη τρίμηνη προθεσμία για να προβεί στη στείρωση. Σε περίπτωση που και αυτή η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, επιβάλλεται εκ νέου το πρόστιμο. Η υποχρέωση του ιδιοκτήτη για στείρωση του δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς άρχεται από την 1η.9.2023. Τα πρόστιμα του άρθρου 22 για την παράβαση της ως άνω υποχρέωσης επιβάλλονται από την 1η.9.2024.

Παρατήρηση

Πρέπει να απαλειφθεί η συγκεκριμένη παράγραφος όσον αφορά τα δεσποζόμενα ζώα ημίαιμα ή καθαρόαιμα. Ο αναγκαστικός και προληπτικός ακρωτηριασμός των ζώων, ισοδυναμεί με κακοποίηση και βαναυσότητα. Πρόκειται για απόλυτα αντιεπιστημονική διάταξη. Η στείρωση θα πρέπει να αποτελεί ισχυρή σύσταση των κτηνιάτρων στους ιδιοκτήτες, στις περιπτώσεις που θα έχει ευεργετική επίδραση στην υγεία και ευζωία των κατοικίδιων τους. Η στείρωση μπορεί να επιφέρει μια σειρά από αρνητικές επιπτώσεις στην ευζωία του ζώου, οι οποίες έχουν καταγραφεί μέσα από τη διεθνή κτηνιατρική βιβλιογραφία και τις μελέτες κτηνιάτρων διεθνώς, όπως ακράτεια ούρων, ορθοπεδικά προβλήματα, διάφορες επιθετικές μορφές καρκίνου κλπ.

Εδάφιο (ζ) Να μην εγκαταλείπει το ζώο συντροφιάς του. Ειδικά για τους σκύλους και τις γάτες, σε περίπτωση που επιθυμεί να τα αποχωριστεί, υποχρεούται να γνωστοποιεί την πρόθεσή του αυτή στην αρμόδια υπηρεσία του δήμου του τόπου της μόνιμης κατοικίας του προκειμένου, με μέριμνα του δήμου, να αναρτηθεί προς υιοθεσία στην Πανελλήνια Πλατφόρμα Υιοθεσίας Αδέσποτων Ζώων Συντροφιάς για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών. Ακολούθως, και εφόσον δεν βρεθεί νέος ιδιοκτήτης, το παραδίδει αποκλειστικά στην αρμόδια υπηρεσία του δήμου αυτού με την υπογραφή σχετικής υπεύθυνης δήλωσης και καταβολή ποσού τριακόσιων (300) ευρώ για την παράδοση, εφόσον είναι σκύλος, ή εκατό (100) ευρώ, εφόσον είναι γάτα. Ο πιστοποιημένος υπάλληλος του δήμου μεριμνά άμεσα για την ενημέρωση του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς ως προς τη μεταβολή αυτή και την καταγραφή του ζώου ως αδέσποτου με προσωρινό ιδιοκτήτη τον δήμο. Ιδιοκτήτης που εγκαταλείπει το ζώο συντροφιάς του στερείται της δυνατότητας απόκτησης άλλου ζώου συντροφιάς για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών.

Παρατήρηση

Δεν αντιμετωπίζεται η εγκατάλειψη των ζώων συντροφιάς τα οποία δεν έχουν σημειωθεί ηλεκτρονικά. Οι ιδιοκτήτες των ζώων αυτών, που θα αποφασίσουν να τα εγκαταλείψουν, θα οξύνουν το πρόβλημα των αδέσποτων καθώς δεν πρόκειται να τα παραδώσουν στους Δήμους πληρώνοντας το αντίστοιχο αντίτιμο και με πιθανό τον κίνδυνο να μην είναι ούτε στείρωμένα. Επίσης σε πιθανή μαζική παράδοση ζώων

στους Δήμους θα υπάρξει πρόβλημα διαχείρισής τους καθώς οι περισσότεροι Δήμοι δεν διαθέτουν τις απαραίτητες εγκαταστάσεις για την διαχείριση μεγάλου αριθμού ζώων.

Παράγραφος 6. Ο ιδιοκτήτης κυνηγετικού σκύλου, κατά τη διάρκεια του κυνηγιού ή σε κάθε άλλη μετακίνησή του μαζί με τον σκύλο του για τον σκοπό αυτό, υποχρεούται να φέρει μαζί του το διαβατήριο του σκύλου του. Οι υποχρεώσεις των περ. α', β' και γ' της παρ. 3 δεν ισχύουν για τους σκύλους βοήθειας, καθώς και για τους σκύλους φύλαξης ποιμνίων, τους κυνηγετικούς σκύλους και τους σκύλους έρευνας και διάσωσης κατά τη διάρκεια της φύλαξης του ποιμνίου, του κυνηγιού, της εκπαίδευσης και της έρευνας και διάσωσης, αντίστοιχα.

Παράγραφος 7. Αφαιρείται η άδεια κυνηγιού από κυνηγό, του οποίου ο σκύλος που χρησιμοποιείται στο κυνήγι δεν έχει σημασθεί και καταχωρηθεί στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς. Ομοίως, η άδεια κυνηγιού αφαιρείται αν ο κυνηγός έχει εγκαταλείψει ζώα που βρίσκονται στην κατοχή του ή στην ιδιοκτησία του ή άμεσους απογόνους αυτών. Τα μέσα μεταφοράς του κυνηγετικού σκύλου πρέπει να είναι κατάλληλα, με επαρκή χώρο, φωτισμό και αερισμό και να ικανοποιούν τις φυσιολογικές ανάγκες του ζώου.

Παρατήρηση

Στις δύο αυτές παραγράφους γίνεται σαφέστατη και «ρατσιστικού» τύπου διάκριση μεταξύ κυνηγών και όλων των άλλων κατόχων σκύλων στη χώρα μας. καθώς:

α. Μόνο για αυτή την κοινωνική ομάδα επιβάλλεται να φέρουν μαζί τους το διαβατήριο του σκύλου τους (παρόλο που δεν είναι υποχρεωτικό να διαθέτουν διαβατήριο αν δεν χρειαστεί να ταξιδέψει το ζώο στο εξωτερικό) κατά τη διάρκεια του κυνηγιού ή σε κάθε άλλη μετακίνησή.

β. Μόνο για αυτή την κοινωνική ομάδα επιβάλλονται επιπλέον κυρώσεις (αφαίρεση άδειας θήρας) σε περίπτωση που ο σκύλος δεν έχει σημασθεί και καταχωρηθεί στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς, πρόβλεψη η οποία καταργεί την έννοια της ισονομίας των Ελλήνων πολιτών.

Συνεπώς θα πρέπει οι δύο παραπάνω παράγραφοι να αφαιρεθούν.

Άρθρο 6 Εκτροφή, αναπαραγωγή και εμπορία ζώων συντροφιάς

Παρατήρηση

Υπάρχει παντελής απαλοιφή οποιασδήποτε αναφοράς στους Ερασιτέχνες Εκτροφείς, για τους οποίους δεν προβλέπεται καν διαδικασία αδειοδότησης όπως σαφώς προβλεπόταν στο “ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΡΓΟΣ” που ανακοίνωσε η Κυβέρνηση τον Οκτώβριο 2020. Το γεγονός ότι η Ερασιτεχνική Εκτροφή είναι θεσμοθετημένη νομικά στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες διότι προάγει την κυνοφιλία και συμβάλλει αποφασιστικά στη βελτίωση και διατήρηση των Φυλών των Σκύλων, όχι μόνον δεν αξιολογείται από τον νομοθέτη, αλλά, αντίθετα, τιμωρείται, αφήνοντας ελεύθερο το πεδίο στους κουταβέμπορους να συνεχίσουν το έργο τους κάτω από τη μύτη της Πολιτείας !

Πρέπει να διασφαλιστεί θεσμικά η Ερασιτεχνική εκτροφή η οποία δεν έχει ως στόχο το κέρδος (εμπόριο) αλλά την προαγωγή της κυνοφιλίας και τη διάδοση και διατήρηση ντόπιων και ξένων φυλών ως εξής:

Ερασιτεχνική εκτροφή/αναπαραγωγή να θεωρείται η πραγματοποίηση μέχρι δύο (2) τοκετών ανά έτος, από έως δύο (2) θηλυκούς σκύλους ή γάτες από εκείνους που έχει στην ιδιοκτησία του το ίδιο πρόσωπο.

Αν δεν πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες βελτιώσεις - προσθήκες του νομοσχεδίου και σε αυτό το θέμα ο κυνηγετικός σκύλος θα είναι δυσεύρετος και πανάκριβος, χωρίς καμία εγγύηση ότι ανταποκρίνεται στα εργασιακά πρότυπα της φυλής του.

Με την ερασιτεχνική εκτροφή διασφαλίζεται η διατήρηση των αυτόχthonων Ελληνικών φυλών που αποτελεί πολιτιστική κληρονομιά και έργο αιώνων χιλιάδων ανθρώπων.

Όλα τα παραπάνω πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη για να αποτραπεί η μετά βεβαιότητας επερχόμενη εξαφάνιση της οργανωμένης κυνοφιλίας στη χώρα μας η οποία βρίσκεται στις πρώτες θέσεις σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Άρθρο 7 Αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των δήμων

Παράγραφος 2. Ο δήμος δύναται, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, να συνεργάζεται για τους σκοπούς της παρ. 1, συνάπτοντας σχετική έγγραφη συμφωνία, με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν έδρα στην Ελλάδα ή σε κράτος-μέλος της Ε.Ε. και είναι καταχωρημένες στο Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς ή σε αντίστοιχα μητρώα των χωρών όπου εδρεύουν. Μεταξύ των δράσεων που αναλαμβάνουν τα φιλοζωικά σωματεία και οι φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δυνάμει σχετικών συμβάσεων με τους δήμους μπορεί να συγκαταλέγεται η έκδοση των εγγράφων που απαιτούνται για την υλοποίηση υιοθεσίας σύμφωνα με το άρθρο 9. Οι βασικοί όροι συνεργασίας του δήμου με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα κάθε δήμου.

Παρατήρηση

Θα πρέπει η έκδοση των εγγράφων που απαιτούνται για την υλοποίηση υιοθεσίας να είναι αποκλειστική υποχρέωση των Δήμων καθώς αυτοί είναι μοναδικοί αρμόδιοι για την περισυλλογή και διαχείριση των αδέσποτων ζώων. Κάθε άλλη εκχώρηση από τους Δήμους της συγκεκριμένης αρμοδιότητα ελλοχεύει πιθανές παράνομες δοσοληψίες οικονομικού χαρακτήρα.

Παράγραφος 3. Κάθε δήμος ή συνεργαζόμενοι δήμοι ή σύνδεσμοι δήμων ιδρύουν και λειτουργούν δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία, καταφύγια και αποτεφρωτήρια αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε ιδιόκτητους ή μισθωμένους ή παραχωρούμενους από το Δημόσιο, την περιφέρεια ή από ιδιώτες χώρους. Κάθε δήμος υποχρεούται να διαθέτει, είτε ο ίδιος είτε στο πλαίσιο συνεργασίας με άλλους δήμους είτε ως μέλος συνδέσμου δήμων, τουλάχιστον ένα (1) καταφύγιο. Ο δήμος δύναται, ανάλογα με τις ανάγκες του, να συμβάλλεται με νομίμως αδειοδοτημένα καταφύγια. Η υποχρέωση της παρούσας δεν υφίσταται για δήμους με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων.

Παρατήρηση

Κάθε δήμος ή συνεργαζόμενοι δήμοι θα πρέπει να διαθέτουν, αντί των οικονομικά ασύμφορων μικρών καταφυγίων λίγων θέσεων, μεγάλες περιφραγμένες εκτάσεις εντός των οποίων θα φιλοξενείται τα αδέσποτα που θα περισυλλέγονται. Οι χώροι αυτοί θα πληρούν όλες τις προβλεπόμενες από το νόμο συνθήκες για την ευζωία τους όπως, η προστασία τους από το κρύο και τη ζέση, η απρόσκοπτη πρόσβαση σε φαγητό και νερό και η αποτροπή ανεπιθύμητων ζευγαρωμάτων. Με τον τρόπο αυτό δεν θα χρειάζεται να γίνονται επανεντάξεις αδέσποτων, οι οποίες δεν διαφέρουν από την εγκατάλειψη, παρά μόνο θα υιοθετούνται. Επίσης με τον τρόπο αυτό

αποφεύγονται τα τροχαία ατυχήματα, οι κακοποιήσεις, οι φώλες αλλά και διασφαλίζεται η δημόσια υγεία και ασφάλεια. Η παραπάνω πρόταση έχει κατατεθεί τον Απρίλιο του 2018 στο αρμόδιο Υπουργείο από την ΠΕΔ Ηπείρου (απόψεις δήμου Ιωαννινών για νομοσχέδιο που αφορούσε τα δεσποζόμενα και αδέσποτα ζώα, άρθρο 18).

Στον δήμο Ιωαννινών έχουμε ετησίως περίπου 150 περιπτώσεις δαγκώματος ανθρώπων από σκύλους. Δεν είναι εύκολο να προβλεφθεί η συμπεριφορά ενός ζώου, που θα επανενταχθεί όπως προβλέπεται, αν στην πορεία της ζωής του κακοποιηθεί.

Παράγραφος 5. Εδάφιο (βαδ) Μετά την παροχή της αναγκαίας κτηνιατρικής φροντίδας και περίθαλψης, τα περισυλλεγμένα ζώα συντροφιάς οδηγούνται στα διαθέσιμα καταφύγια, δημοτικά, διαδημοτικά ή μη δημοτικά ή στα συνεργαζόμενα με έγγραφη συμφωνία φιλοζωικά σωματεία και οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με σκοπό να υιοθετηθούν κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9. Εάν φιλοζωικό σωματείο ή οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή φυσικό πρόσωπο που διαθέτει αδειοδοτημένο καταφύγιο το επιθυμεί, είναι δυνατή η μεταβίβαση της προσωρινής ιδιοκτησίας ενός αδέσποτου σε αυτά, με αντίστοιχη ενημέρωση του ΕΜΖΣ. **Εδάφιο (δ)** Την ευθύνη για τη φροντίδα των επανεντασσόμενων αδέσποτων ζώων έχουν οι δήμοι, οι οποίοι οφείλουν να δημιουργήσουν σημεία παροχής τροφής και νερού για τα ζώα αυτά, καθώς και τα συνεργαζόμενα με τους δήμους φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Η παροχή τροφής, νερού και ιατροφαρμακευτικής φροντίδας σε αδέσποτα ζώα συντροφιάς από φιλόζωους πολίτες επιτρέπεται, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες καθαριότητας και υγιεινής για όλους, καθώς και οι κανόνες ευζωίας των ζώων.

Παρατήρηση

Θα πρέπει η ιδιοκτησία ενός αδέσποτου να ανήκει μόνο στους Δήμους οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση υιοθεσίας, περισυλλογής και διαχείρισης των αδέσποτων ζώων. Κάθε άλλη εκχώρηση από τους Δήμους της συγκεκριμένης αρμοδιότητα ελλοχεύει πιθανές παράνομες δόσοληψίες οικονομικού χαρακτήρα.

Τα σημεία τάϊσματος των αδέσποτων θα πρέπει να είναι συγκεκριμένα και να μην επιτρέπεται το τάϊσμα οπουδήποτε διότι έτσι αναιρούνται οι εξαιρούμενες περιοχές επανένταξης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα στο δήμο Ιωαννινών, η απομάκρυνση, περισσότερων από 150 αδέσποτων ζώων, από το χώρο του πανεπιστημίου και του νοσοκομείου και επανένταξη τους μετά από διαχείριση σε απομακρυσμένες από τους χώρους αυτούς περιοχές, τα οποία ξαναγύρισαν πίσω καθώς εκεί έβρισκαν τροφή.

Παράγραφος 6. Επιτρέπεται η περισυλλογή και η φιλοξενία αδέσποτου ζώου και από εγγεγραμμένα στο οικείο μητρώο της παρ. 23 του άρθρου 2 φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που διαθέτουν αδειοδοτημένα καταφύγια, καθώς και από ιδιώτες που διαθέτουν αδειοδοτημένα καταφύγια. Στην περίπτωση αυτή τα ζώα καταχωρούνται στο ΕΜΖΣ με προσωρινό ιδιοκτήτη το ως άνω σωματείο ή οργάνωση ή ιδιοκτήτη καταφυγίου, οι οποίοι μεριμνούν για την υιοθεσία τους κατά το άρθρο 9. Τα ζώα αυτά δεν εξαιρούνται από τα προγράμματα διαχείρισης αδέσποτων ζώων του οικείου δήμου για την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης, τη στείρωση και τη συνολική μέριμνα για την ευζωία τους. Επιτρέπεται, επίσης, η μεταφορά αδέσποτων ζώων από φιλόζωους ιδιώτες σε δημοτικό κτηνιατρείο ή κτηνιατρείο με το οποίο είναι συμβεβλημένος ο δήμος, προκειμένου να εφαρμοστεί η διαδικασία της περ. β της παρ. 5 ή σε μη συμβεβλημένο με τον δήμο κτηνιατρείο, εφόσον ο ιδιώτης επιθυμεί να καλύψει το αντίστοιχο κόστος.

Παρατήρηση

Τα αδέσποτα θα πρέπει να φιλοξενούνται σε δημοτικές δομές και να διαχειρίζονται αποκλειστικά από τους δήμους καθώς η προσωρινή ιδιοκτησία ενός αδέσποτου ανήκει μόνο στους Δήμους οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση υιοθεσίας, περισυλλογής και διαχείρισης τους. Κάθε άλλη εκχώρηση από τους Δήμους της αρμοδιοτήτων ελλοχεύει πιθανές παράνομες δοσοληψίες οικονομικού χαρακτήρα. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται να χρησιμοποιούνται χρήματα των δημοτών για στείρωσεις και περιθάλψεις δεσποζόντων ζώων που θα παρουσιάζονται ως αδέσποτα και είναι αντιδεοντολογικό για τους ιδιώτες κτηνίατρους

Παράγραφος 8. Σε κάθε δήμο συγκροτείται, με απόφαση του δημάρχου, πενταμελής Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων. Στην Επιτροπή μετέχουν:

(α) Δύο (2) μέλη που ορίζονται από φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων και δραστηριοποιούνται στον δήμο.

(β) Ένας (1) κτηνίατρος που ορίζεται από τον οικείο δήμο και ο οποίος είναι, κατά προτίμηση, ο υπεύθυνος του προγράμματος διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και, ελλείψει αυτού, άλλος ιδιώτης κτηνίατρος.

(γ) Ένας (1) επαγγελματίας εκπαιδευτής, μέλος νομίμως αναγνωρισμένου επαγγελματικού σωματείου εκπαιδευτών σκύλων και, ελλείψει αυτού, εκπαιδευμένος υπάλληλος του οικείου δήμου.

(δ) Ένας (1) εκπρόσωπος που ορίζεται από τον οικείο δήμο, με τον αναπληρωτή του.

Παρατήρηση

Θα πρέπει στην πενταμελή επιτροπή να μετέχει ισότιμα εκπρόσωπος των κυνηγετικών οργανώσεων (όπως προβλεπόταν και παλιότερα), καθώς πρόκειται για αναγνωρισμένους φορείς από την Ελληνική πολιτεία που διαθέτουν αρμόδια ανακριτικά όργανα εξοπλισμένα με τα απαραίτητα μέσα για την πραγματοποίηση των απαραίτητων ελέγχων σύμφωνα με το άρθρο 22 του παρόντος και στα οποία έχει δοθεί η αρμοδιότητα αυτή από την πολιτεία.

Άρθρο 8 Χρηματοδότηση των δήμων – Πρόγραμμα Άργος

Άρθρο 4. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που αφορούν προγράμματα καταπολέμησης της λύσσας και άλλων ζωοανθρωπονόσων, όπως η λειψμανίωση, διατίθενται για τη χρηματοδότηση των δήμων με σκοπό την ενίσχυση και την παρακολούθηση των προγραμμάτων διαχείρισης αδέσποτων ζώων και τη μείωση του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

Παρατήρηση

Τα κονδύλια του ΥΠΑΑΤ που αφορούν προγράμματα καταπολέμησης της λύσσας και άλλων ζωοανθρωπονόσων, δεν πρέπει να διατεθούν στους δήμους καθώς δεν έχουν το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό για να διαχειριστούν τόσο σοβαρές νόσους και να αντιμετωπίσουν με επάρκεια και αποτελεσματικότητα τα ζητήματα αυτά. ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΝΑ ΑΠΟΣΥΡΘΕΙ ΑΜΕΣΑ.

Άρθρο 9 Υιοθεσία αδέσποτων ζώων συντροφιάς

Άρθρο 1. Οι προσωρινοί ιδιοκτήτες αδέσποτων ζώων συντροφιάς μεριμνούν για την εύρεση αναδόχων και για την υιοθεσία τους. Τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς μπορούν να υιοθετηθούν από ενήλικα άτομα με κατοικία στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Για την υιοθεσία αδέσποτων ζώων συντροφιάς οι προσωρινοί ιδιοκτήτες μπορούν να συνεργάζονται μεταξύ τους ή με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που λειτουργούν νόμιμα.

Παρατήρηση

Δεν θα πρέπει να υφίσταται ως έννοια ο «προσωρινός ιδιοκτήτης» καθώς τα αδέσποτα ζώα είναι αποκλειστική ευθύνη των Δήμων και μόνο αυτών. Φυσικά πρόσωπα μπορούν να υιοθετήσουν αδέσποτο από τον Δήμο και στη συνέχεια αν επιθυμούν να προβούν σε μεταβίβαση της ιδιοκτησίας σε άλλο φυσικό πρόσωπο. Οποιαδήποτε υιοθεσία που πραγματοποιείται υπό τη μορφή αναδόχων ως μεσαζόντων ελλοχεύει πιθανές παράνομες δοσοληψίες οικονομικού χαρακτήρα εις βάρος των αδέσποτων.

Συνεπώς : στην παράγραφο 2 του παρόντος θα πρέπει η «δήλωση υιοθεσίας ζώου» να πραγματοποιείται μόνο μεταξύ του Δήμου και του φυσικού προσώπου που ενδιαφέρεται για την υιοθεσία.

Γενικά θα πρέπει να απαλειφθούν οι έννοιες του προσωρινού ιδιοκτήτη και προσωρινού αναδόχου καθώς η ιδιοκτησία ενός αδέσποτου να ανήκει μόνο στους Δήμους οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση υιοθεσίας, περισυλλογής και διαχείρισης των αδέσποτων ζώων. Κάθε άλλη εκχώρηση από τους Δήμους της συγκεκριμένης αρμοδιότητα ελλοχεύει πιθανές παράνομες δοσοληψίες οικονομικού χαρακτήρα.

Παράγραφος 5. Απαγορεύεται η καταβολή αντιτίμου για την πραγματοποίηση υιοθεσιών, εξαιρουμένων των εξόδων μετακίνησης του ζώου και τυχόν δαπανών σίτισης και ιατρικής φροντίδας, τα οποία πρέπει να αναρτώνται στην Πλατφόρμα της παρ. 3.

Παρατήρηση

Τα έσοδα που θα προκύψουν από τις υιοθεσίες λόγω της μετακίνησης του ζώου και τυχόν δαπανών σίτισης και ιατρικής φροντίδας, θα πρέπει να πηγαίνουν κατευθείαν στους δήμους και σε κανέναν άλλον καθώς την αποκλειστική διαχείριση των αδέσποτων την έχουν οι Δήμοι.

Η παράγραφος 6 να απαλειφθεί καθώς μόνο οι Δήμοι οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση υιοθεσίας, περισυλλογής και διαχείρισης των αδέσποτων ζώων. Κάθε άλλη εκχώρηση από τους Δήμους της συγκεκριμένης αρμοδιότητα ελλοχεύει πιθανές παράνομες δοσοληψίες οικονομικού χαρακτήρα. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται να χρησιμοποιούνται χρήματα των δημοτών για στείρωσεις και περιθάλψεις δεσποζόντων ζώων που θα παρουσιάζονται ως αδέσποτα.

Άρθρο 16 Κακοποίηση των ζώων

Παρατήρηση

Στην παράγραφο 1, εδάφιο β, όπου αναφέρεται «Η στείρωση του ζώου, καθώς και κάθε άλλη κτηνιατρική πράξη με θεραπευτικό σκοπό, δεν θεωρούνται ακρωτηριασμός» θα πρέπει να συμπληρωθεί ότι η στείρωση χωρίς την σύμφωνη γνώμη του ιδιοκτήτη του ζώου και κτηνιάτρου θα θεωρείται κακοποίηση.

Άρθρο 18 Αντιμετώπιση λειψμανιώσης

Παρατήρηση

Η λειψμανιώση απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα για την αντιμετώπισή της χωρίς βέβαια αποτελέσματα. Αυτό είναι αντίθετο με τον προσωρινό χαρακτήρα παραμονής των ζώων στα καταφύγια και ελλοχεύει τον κίνδυνο κάλυψης όλων των θέσεων με αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνει η σταδιακή διαχείριση. Η ανάγκη συνέχισης της θεραπείας μετά την επανένταξη είναι πρακτικά αδύνατη λόγω των μετακινήσεων των ζώων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μετάδοση και τη διασπορά (μέσω της σκνίπας) της νόσου, και ειδικά το καλοκαίρι, στους υγιείς σκύλους δεσποζόμενους και αδέσποτους. Προτείνεται η ευθανασία των νοσούντων αδέσποτων σκύλων με εξαίρεση αυτούς που θα υιοθετηθούν εντός 30 ημερών από τα δημοτικά καταφύγια.

Άρθρο 20 Συμπληρωματικές διατάξεις προστασίας των ζώων

Παράγραφος 1. Με γνώμονα το συμφέρον του ζώου, ο αρμόδιος εισαγγελέας αφαιρεί προσωρινά ή οριστικά το ζώο συντροφιάς ή ζώο άλλης κατηγορίας από την κατοχή του παραβάτη των περ. δ', ε' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 5 και του άρθρου 16 και το ζώο παραδίδεται στο καταφύγιο αδέσποτων ζώων του αρμόδιου δήμου ή σε φιλοζωικό σωματείο ή σε φιλοζωική οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Ο εισαγγελέας μπορεί να απαγορεύσει την απόκτηση άλλου ζώου από τον παραβάτη.

Παρατήρηση

Ο αρμόδιος εισαγγελέας, θα μπορεί να αφαιρεί προσωρινά ή οριστικά το ζώο συντροφιάς ή ζώο άλλης κατηγορίας από την κατοχή του παραβάτη των περ. δ', ε' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 5 και του άρθρου 16 ΜΟΝΟ μετά από επιτόπια αυτοψία και συνδρομή κτηνιάτρου της οικείας περιφέρειας. Το ζώο θα πρέπει να παραδίδεται ΜΟΝΟ στο καταφύγιο αδέσποτων ζώων του αρμόδιου δήμου και ΟΧΙ σε άλλες δομές.

Άρθρο 21 Ποινικές κυρώσεις

Παράγραφος 8. Στις περιπτώσεις εγκλημάτων του παρόντος νόμου, μπορεί να παρίσταται αυτοτελώς και κάθε φιλοζωικό σωματείο ή φιλοζωική οργάνωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δραστηριοποιείται σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο και είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του ΕΜΖΣ, ανεξάρτητα αν έχει υποστεί περιουσιακή ζημία, προς υποστήριξη της κατηγορίας και μόνο. Η σχετική δήλωση μπορεί να γίνει τόσο κατά την προδικασία όσο και στο ακροατήριο, σύμφωνα με το άρθρο 84 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Παρατήρηση

Τα σωματεία τα οποία δεν έχουν έννομο συμφέρον να μη δύναται να συμμετέχουν στη διαδικασία απονομής δικαιοσύνης ώστε να εξασφαλίζεται η αμεροληψία της απονομής δικαιοσύνης από τα αρμόδια δικαστήρια.

Άρθρο 22 Διοικητικές κυρώσεις

Παρατήρηση

Παράλειψη στέρωσης σκύλου ή γάτας: Να μην υπάρχει πρόστιμο για τη στέρωση καθώς η στέρωση δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτική.

Μη ύπαρξη ενημερωμένου διαβατηρίου: Να μην υπάρχει πρόστιμο καθώς το διαβατήριο είναι απαραίτητο ΜΟΝΟ για να μπορεί να ταξιδέψει κάποιο ζώο. Αντ' αυτού να μην επιτρέπεται στο ζώο να ταξιδέψει.

Μη κατοχή ενημερωμένου διαβατηρίου του κυνηγετικού σκύλου σε οποιαδήποτε μετακίνηση του ζώου : Το διαβατήριο του σκύλου είναι απαραίτητο μόνο εάν χρειαστεί να ταξιδέψει το ζώο στο εξωτερικό. Οποιαδήποτε διοικητικό πρόστιμο για τον αναφερόμενο λόγο αποτελεί σαφέστατη και «ρατσιστικού» τύπου διάκριση μεταξύ κυνηγών και όλων των άλλων κατόχων σκύλων στη χώρα μας.

Άρθρο 33 Ειδική Επιτροπή Παρακολούθησης

Παρατήρηση

Στην επταμελή επιτροπή θα πρέπει να συμμετέχουν υποχρεωτικά ΜΟΝΟ αναγνωρισμένα και συνεργαζόμενα με το κράτος σωματεία. Τέτοια είναι:

1. Οι Κυνηγετικές Οργανώσεις οι οποίες αποτελούν την πολυπληθέστερη κοινωνική ομάδα με ιδιοκτήτες σκύλων. Έχουν οριστεί θεσμικά από το αρμόδιο υπουργείο ως αρμόδιος ελεγκτικός μηχανισμός για βεβαίωσης των παραβάσεων του άρθρου 22 (ιδιωτικοί φύλακες θήρας των κυνηγετικών οργανώσεων)
2. Ο Κυνολογικός Όμιλος Ελλάδας (ΚΟΕ), μέλος της Διεθνούς Κυνολογικής Ομοσπονδίας (FCI) που διαθέτει γενετική δεξαμενή και μπορεί να προσφέρει πληροφορίες σχετικά με τα καθαρόαιμα ζώα που είναι εγγεγραμμένα πανελληνίως.

Συνεπώς οργανώσεις χωρίς θεσμικές υποχρεώσεις (φιλοζωικά σωματεία σφραγίδες) δεν θα πρέπει να συμμετέχουν στην εν λόγω επιτροπή.

Ο Πρόεδρος

Ο Γενικός Γραμματέας

Γραμματσούλιας Παναγιώτης

Παπαδάτος Ανδρέας

